

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до чинного законодавства щодо удосконалення корпоративного управління в товариствах»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта.

Проєкт Закону України «Про внесення змін до чинного законодавства щодо удосконалення корпоративного управління в товариствах» розроблено з метою надання пропозицій і доповнень до спеціальних законів, що регулюють особливості управління у підприємницьких юридичних особах у частині окреслення діяльності органів управління товариством та їх посадових осіб.

Потреба у оновленні нормативних положень чинного законодавства зумовлена процесом входженням України до Європейського Союзу, що має одним із завдань приведення у відповідність українських законів до Директив ЄС. Оскільки європейські стандарти управління спрямовані на побудову прозорого та гнучкого механізму правового регулювання корпоративних відносин у компаніях, то поступова деталізація положень про функціонування органів управління у підприємницьких юридичних особах на рівні законів має спиратися на найкращі європейські практики і враховувати власні вітчизняні корпоративні норми та усталені звичаї управління юридичними особами. Адже внутрішня прозора політика компаній є найбільшою гарантією зацікавленості іноземних інвесторів бути учасниками вітчизняних підприємницьких юридичних осіб. Тому окремі положення нормативно-правових актів потребують корегування з метою їх деталізації або усунення недоліків юридичної техніки.

Законопроєкт розроблено відповідно до теми науково-дослідної роботи Лабораторії проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України – «Здійснення і захист корпоративних прав за законодавством України та країн Європейського Союзу» (номер державної реєстрації 0120U100406).

2. Цілі і завдання прийняття акта.

Запропоновані зміни спрямовані на удосконалення окремих положень Закону України «Про акціонерні товариства», Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», що мають на меті забезпечити належну правову регламентацію корпоративних відносин у акціонерних товариствах та товариствах з обмеженою і додатковою відповідальністю.

Враховуючи мету внесення змін до нормативно-правових актів, основними завданнями є удосконалити окремі положення, якими визначити умови дійсності корпоративного договору в акціонерних товариствах та товариствах з обмеженою і додатковою відповідальністю; закріпити обов'язок товариства вказувати у статуті відомості про місцезнаходження товариства, як суб'єкта права; деталізувати положення про порядок скликання і проведення загальних зборів учасників товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю; визначити окремі питання припинення повноважень члена виконавчого органу товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю; внести зміни, що мають доповнювати відомості про юридичних осіб у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

3. Загальна характеристика і основні положення проєкту акта.

Проєкт Закону передбачає внесення змін до корпоративного законодавства, якими пропонується деталізувати умови нікчемності корпоративного договору в силу закону, зобов'язати акціонерні товариства та товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю вносити відомості до статуту про місцезнаходження в обов'язковому порядку при створенні товариства, деталізувати порядок подання пропозицій змін до порядку денного загальних зборів учасників товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю на етапі скликання загальних зборів учасників, а також окреслити умови призначення представника учасника товариства на підставі довіреності з умовою вказівки або без неї щодо

голосування на засіданні загальних зборів учасників з питань порядку денного у товариствах з обмеженою та додатковою відповідальністю, закріпити можливість призначення управителя корпоративними правами на випадок смерті єдиного учасника товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю, передбачити обов'язок члена виконавчого органу попередити товариство про дострокове припинення повноважень та ініціювати скликання позачергових загальних зборів учасників товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання.

Нормативно-правовими актами, що спрямовані на правову регламентацію окреслених питань, що виникають у зв'язку із управлінням підприємницькими товариствами є Цивільний кодекс України, Закон України «Про акціонерні товариства», Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

Реалізація законопроекту не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Громадське обговорення.

Законопроект пройшов обговорення на спільному засіданні відділу правового забезпечення ринкової економіки Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України і Лабораторії проблем корпоративного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України (Протокол № 10 від 22 листопада 2023 року).

7. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта.

Проект Закону України «Про внесення змін до чинного законодавства щодо удосконалення корпоративного управління в товариствах» спрямований на деталізацію положень щодо принципу юридичної визначеності та впливу імперативних норм законодавства на регламентацію корпоративних відносин у підприємницьких юридичних особах приватного права.

